

הנושאים עליהם נדבר

- מהו נזק עקיף על פי החוק והתקנות.
- המסלולים להגשת תביעה: מסלול אדום ומסלול ירוק
- ראשי נזק אפשריים ודרך ההוכחה במסלול האדום -
בתחום התעשייה.
- שיחה פתוחה ותיאום ציפיות בין התעשיינים לרשות

המסים

נזק עקיף – מסלול אדום

בהתאם לחוק מס רכוש וקרן פיצויים רשאי ניזוק מישוב ספר להגיש תביעה לפיצויים בגין "נזק עקיף" שנגרם בעקבות מצב מלחמה.

נזק עקיף – "הפסד או מניעת רווח כתוצאה מנזק מלחמה בתחום ישוב

ספר, או מחמת אי אפשרות לנצל נכסים המצויים בתחום ישוב ספר, עקב

פעולות מלחמה על ידי הצבאות הסדירים של האויב או עקב פעולות איבה

אחרות נגד ישראל או עקב פעולות מלחמה על ידי צבא הגנה לישראל".

נזק עקיף – מסלול אדום

מלשון הסעיף עולה, כי התנאים לקבלת פיצוי בעבור "נזק עקיף" בתביעה המוגשת **מכח החוק** – מסלול תביעה אשר זכה לכינוי ה"מסלול האדום" הינם כדלקמן:

• כי הניזוק הוא מיישוב ספר

• וכי הניזוק מוכיח את הקשר הסיבתי שבין הנזק שנגרם לו

ובין פעולות המלחמה או האיבה

• כי הניזוק מוכיח כי נגרם נזק ממשי

הקשר סיבתי

נזק עקיף – "הפסד או מניעת רווח כתוצאה מנזק מלחמה בתחום

ישוב ספר, או מחמת אי אפשרות לנצל נכסים המצויים **בתחום**

ישוב ספר, עקב פעולות מלחמה...

דוגמא:

- צמצום קניות של לקוח עוד בטרם הלחימה
- עזיבת לקוח בזמן המלחמה מסיבות פוליטיות

רמת הוכחת הקשר סיבתי

כבי נשיאת ביהמ"ש העליון השי' מרים נאור בפס"ד גוש קטיף:

"הכרעה פרטנית נדרשת להתבסס מטבעה על ראיות פרטניות. אי-

הצגתן של ראיות מתאימות מובילה לדחייתה של התובענה בהעדר

ראיות. משהמשיבים הם אלה שבחרו לא להגיש ראיות פרטניות,

רובצת דחייתן של התובענות בידי ועדת הערר לפתחם".

הקשר סיבתי

רע"א 6904/97 ס' ת' ו' בקעות בע"מ נ' מנהל מס רכוש וקרן פיצויים, :

"נטל השכנוע בתביעה לפי חוק הפיצויים מוטל על התובע, אשר עליו

להוכיח את תביעתו כמקובל בהליכים אזרחיים במאזן ההסתברות. כך גם

קבעו באופן עקבי בתי המשפט המחוזיים אשר דנו בסוגיה זו".

נזק ממשי – לא נזק ערטיילאי

נזק ערטיילאי – הכוונה לנזק שתפס מקום במציאות ולא לנזק ערטיילאי

ותיאורטי:

- **רוזן סוכנויות ביטוח נ' מס רכוש – דחיית תביעת אבדן פרמיות מפוליסות ועמלות שנטען שנמנעו עקב ירידה ביכולת השיווק בזמן המלחמה, 10 שנים קדימה!!**
- **ערר כנען גלישות נ' מס רכוש – דחיית תביעת חברת אינטרנט חדשה ובהקמה שתבעה אבדן מוניטין עתידי, אבדן לקוחות עתידיים שלא היו קיימים, אבדן רווחים עתידי.**
- **טענת אובדן מכרזים, אובדן עסקאות**

נזק ממשי – נזק ברור וחד משמעי

נזק ממשי – הכוונה לא לנזק כללי אלא לנזק שניתן להצביע עליו באופן

ברור וללא צורך באמצעים מיוחדים וברור מורכב ומסובך:

”חוק מס רכוש לא בא לפצות על כל נזק כלכלי הנובע מניהול עסק באזור

ספר, אלא רק על אותם סוגי נזקים שבהם ניתן להצביע ללא קושי על נזק

ברור, גורף וחד משמעי...מס רכוש נועד להוות מכשיר לפיצוי יעיל ומהיר של

נזקי מלחמה (לרבות פעולות איבה) ולכן הוא מתייחס רק לנזקים כאלה

הניתנים להוכחה קלה ופשוטה ולא לנזקים ”הדורשים בירור מסובך...”

”(ע”ש 5779/97 ראש הנקרה נ’ מנהל מס רכוש וקרן פיצויים).

מסלול אדום - תעשייה

תעשייה – מאחר ובתחום התעשייה קיים מגוון רחב של סוגי עסקים,

הדרך המדויקת והנכונה יותר להוכחת הנזק הינה במסלול האדום.

במסגרת הגדרת "שווי של נזק עקיף" נקבע:

"בתעשייה" – לגבי נזק שמקורו בחומרים שנתקלקלו – הנזק הממשי ואילו

לגבי נזק שמקורו אחר – הנזק הממשי ובלבד שהנזק נגרם עקב הפסקת

ייצור של למעלה מ-24 שעות; * בוטל בתקנות הוראת השעה

מסלול אדום - תעשייה

ראשי נזק אפשריים בתחום התעשייה:

1. אובדן ייצור – בעקבות הפסקת הפעילות, המפעל הפסיק לייצר

והדרישה היא להכיר בכמות הייצור שלא יוצרה .

• הוכחת הנזק מחייבת בדיקת דוחות הייצור של המפעל בכפוף

לשעות העבודה של המפעל בכל יום נתון.

בנוסף לכך, יש צורך להוכיח כי אובדן הייצור גרם לאובדן מכירות

כיוון שלא בהכרח אובדן ייצור = אובדן רווח.

ראשי נזק אפשריים בתחום התעשייה

2. השלמת ייצור בדרך של שעות נוספות – קיימים מפעלים שאובדן

הייצור שנגרם יוחזר בחלקו / במלואו בדרך של עבודה במשמרות

ובשעות נוספות. למפעל שכזה אנו נבחן הפיצוי בדרך של החזר שכ"ע

ובתשלום שעות נוספות לפרק הזמן הדרוש להחזר הייצור שנמנע.

3. פגיעה באיכות הייצור - קיימים מפעלים שלאור היעדרות עובדים מקצועיים,

העסיקו בקווי הייצור עובדים שאינם מקצועיים ו/או נגרמו הפסקות עבודה

כתוצאה מירי טילים וכד' אשר הביאו לירידה באיכות המוצר – התביעה

יכולה לכלול הפסד כתוצאה מירידה באיכות המוצר.

במקרה כזה אנו בוחנים את כמות הייצור הפסולה לעומת שיעור הפסילה במצב

רגיל (דו"חות ייצור / פחת ייצור).

ראשי נזק אפשריים בתחום התעשייה

4. **הוצאות להקטנת נזק** – על פי התקנות ניתן להכיר בהוצאות שהוציא הניזוק על מנת למזער את הנזק העקיף כך למשל, מפעל שרוצה לעמוד בלוחות הזמנים שהתחייב אל מול לקוח בחו"ל, נאלץ להעביר את המוצרים במקום בהובלה ימית – בהובלה אווירית.
הפרש העלויות מהווה את ההפסד שנגרם.
5. **ביטולי הזמנות ומכרזים** – עקב הפסקת הפעילות, בוטלו הזמנות שיועדו לייצור במפעל או ביטול זכייה במכרזים עקב אי יכולת עמידה בלוחות זמנים שנקבעו.
יש לבחון מהו ההפסד שנגרם כתוצאה מביטול ההזמנות ודחיית הזכייה במכרז – חובה להציג הזמנות וביטולי הזמנות.

ראשי נזק אפשריים בתחום התעשייה

6. **דחייה באספקה** – עקב דחייה באספקה בעקבות פעולת המלחמה חויב

המפעל בתשלום קנסות.

יש לבחון אל מול החוזה / הסכם מהו גובה הקנס שנגרם למפעל והאם אין

”תרומה” אחרת לדחייה שמקורה אינה במצב הבטחוני.

7. **בכדי לעמוד בלוחות זמנים מפנה המפעל חלק מהייצור לקבלני משנה או**

למפעלים אחרים – יש להוכיח שהעברה לקבלן משנה נשעה כחריג

ובעקבות פעולת המלחמה, וכן לבחון מהו הפרש עלות הייצור בין ייצור

במפעל לבין ייצור במפעל אחר.

ראשי נזק אפשריים בתחום התעשייה

8. במסגרת ההוצאות להקטנת הנזק – מפעלים שעבדו בחלק מהזמן או מפעלי חירום שחוייבו לעבוד, שילמו בונוסים לעובדים שהופיעו לעבודה, קיימו הסעות לעובדים ששהו עם משפחתם מחוץ לטווח הטילים, הלינו עובדים בבתי מלון סמוכים על מנת שיופיעו לעבודה וכו'.

”הוצאות להקטנת הנזק” - הוצאות שהוציא הניזוק בעד פעולות שנעשו בעת קרות הנזק במטרה להקטין את היקפו, ובלבד שלדעת המנהל היה סביר להוציאן, בין היתר בהתחשב בהיקף הנזק שנמנע על-ידי פעולות אלה;

ראשי נזק אפשריים בתחום התעשייה

9. תביעה בשיטת "המחזורים במסלול האדום:

במידה ואחד מראשי הנזק הינו ירידת מחזורים יש לשים לב שניתן לתבוע בראש נזק זה צמיחה ויחד עם זאת אנו לא מקובעים לחודשי הבסיס והפיצוי.

סעיף 38 לחוק קובע: "לא ישולמו פיצויים בעד נזק עקיף אלא לתקופת הזמן הדרושה באופן סביר לסילוק גורמיו".

משלים הוצאה נחסכת – מסלול אדום

משלים הוצאה נחסכת:

מטרתו לבטא את שיעור ההוצאות שנחסכו בהיעדר ייצור המוצר.

מאחר ומדובר בתביעה במסלול האדום, החישוב נעשה בצורה פרטנית ולא

על פי הנוסחה שבמסלול המחזוריים.

בהוצאה הנחסכת יכללו את כל תשומות המפעל שנחסכו עקב הירידה

יצור/מכירות.

משלים הוצאה נחסכת – מסלול אדום

החיסכון בהוצאות חל אך ורק כנגד אותו גורם יצור שלא יוצר או נמכר – לדוגמא:

- חומר גלם – מותנה יצור
- הובלה – מותנה יצור/מכירה
- הוצאות חרושת - מותנה יצור/מכירה
- שכר עבודה - מותנה יצור/מכירה (מאחר ומשולם על ידי המעביד – לא נחסך)
- עמלות לספקים - מותנה יצור/מכירה
- חשמל - מותנה יצור/מכירה
- פחת - מותנה יצור/מכירה

דוגמא להוצאות שלא נחסכו:

- ביטוח – הוצאה קבועה
- שכר דירה – הוצאה קבועה
- ארנונה – הוצאה קבועה

תודה רבה!

נזק עקיף – מסלול אדום

סעיף 35 לחוק מס רכוש מגדיר מהו ישוב ספר:

- **”ישוב ספר”** - ישוב ששר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת,

הודיע עליו שהוא ישוב ספר, וכן אזור ששר האוצר, באישור ועדת

הכספים של הכנסת, הודיע עליו שהוא ישוב ספר לתקופה קצובה

שקבע;

- **הרחבת רשימת יישובי הספר** - מכח תקנות הוראת השעה

המסלולים הירוקים

ככלל, רשאי כל ניזוק באזור המיוחד להגיש תביעה בגין נזק עקיף

באחד מתוך המסלולים הבאים (אלא אם הוא נמצא ברשימת

החריגים):

□ מסלול שכר - מסלול המתבסס על חישובי שכר העובדים שנעדרו

מהעבודה בתקופת הפיצוי כולה או חלקה .

□ מסלול מחזורים - מסלול פיצוי המתבסס על השוואת מחזורי מע"מ –

מסלול עיקרי.

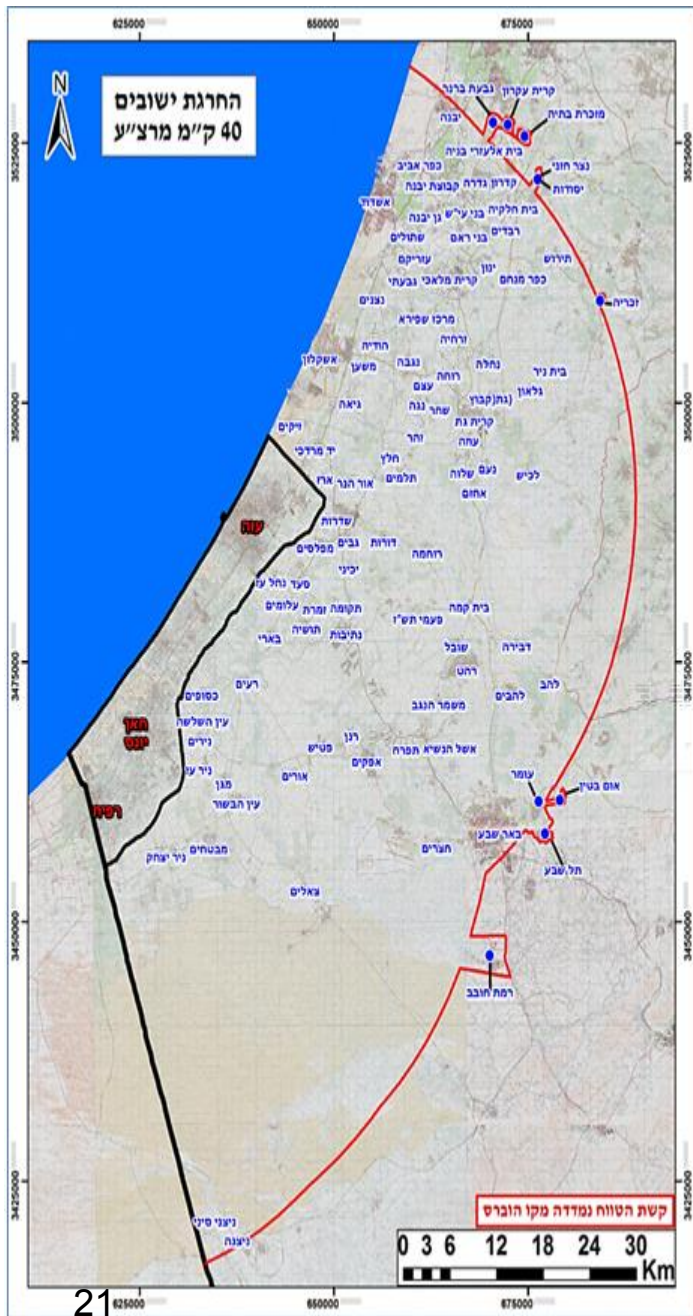
□ מסלול הוצאות שוטפות - מסלול פיצוי המתבסס על התפיסה שישנם

עסקים שלצורך שמירה על המחזור העסקי הגדילו את ההוצאות

השוטפות.

תנאי לקבלת הפיצוי בכל המסלולים-המעביד שילם שכר עבודה לעובדיו

שנעדרו.

הנהלת קרן
הפיצויים

• האזור המיוחד שהוגדר

בתקנות צוק איתן

– האזור המיוחד נקבע בהתאם לאזור

שהוכרז על ידי שר הבטיחות לגביו

”מצב מיוחד” בעורף – הכרזה

המעבירה את הסמכויות הביטחוניות

והאזרחיות לשר הביטחון

– בעקבות זאת יוצאת פעם ביום

הנחיית התגוננות על ידי פיקוח

העורף

ההבדל בין המסלול האדום לירוק

- **תקרת הפיצוי** - מסלול אדום אינו מוגבל בתקרת פיצוי לעומת הירוק.
- **דרך החישוב** – מסלול אדום אינו מגביל את דרך החישוב לעומת הירוק.
- **רמת ההוכחה** – במסלול האדום נדרשת רמת הוכחה גבוהה יותר,
- **המסלול הירוק** – מבוסס על הנחה שהתוצאה המתקבלת מהנוסחה נובעת מהמבצע.

